

На основу члана 93а став 2. тачка 1) и става 3. истог члана Закона о енергетици („Службени гласник РС”, број 145/14, 95/18 - други закон, 40/21, 35/23 - други закон, 62/23 и 94/24), чл. 17. став 1. и 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05-исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12-УС, 72/12, 7/14-УС, 44/14 и 30/18-др. закон)

Влада доноси

УРЕДБУ

О РАСПОДЕЛИ ПРЕНОСНОГ КАПАЦИТЕТА ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА НА ДУГОРОЧНИМ ТРЖИШТИМА

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом уредбом ближе се уређују детаљна правила за: расподелу капацитета између зона трговања на дугорочним тржиштима, успостављање заједничке методологије за утврђивање дугорочног капацитета између зона трговања, успостављање јединствене платформе за расподелу на којој се нуде дугорочна права преноса, могућност повраћаја дугорочних права преноса ради накнадне расподеле дугорочних капацитета, или могућност преноса дугорочних права преноса између учесника на тржишту и други елементи везани за расподелу капацитета између зона трговања на дугорочним тржиштима.

Значење појединих израза

Члан 2.

Поједини изрази који се користе у овој уредби имају следеће значење:

1. **аукција** је поступак којим се дугорочни преносни капацитет између зона трговања нуди и расподељује учесницима на тржишту који су доставили понуде;

2. **држава чланица** је држава како је дефинисано у члану 2. став 1. тачка 31) Закона о изменама и допунама Закона о енергетици („Службени гласник РС”, број 94/24);

3. **дугорочно право преноса** је физичко право преноса или финансијско право преноса – опција или финансијско право преноса – обавеза стечена у дугорочној расподели капацитета;

4. **дугорочна расподела капацитета** је расподела дугорочних капацитета између зона трговања путем аукције пре периода тржишта за дан унапред;

5. **искористи или продај** је принцип према коме припадајући преносни капацитет између зона трговања физичких права преноса који је купљен, али није номинован, аутоматски постаје расположив за расподелу капацитета у дану унапред и према којем носилац тих физичких права преноса прима накнаду од ОПС-ова;

6. **јединствена платформа за расподелу** је европска платформа коју су успоставили оператори преносних система за расподелу дугорочних капацитета;

7. **номинација** је обавештавање одговарајућих ОПС-ова о употреби дугорочних капацитета између зона трговања које извршава носилац физичких права преноса и његов партнер, или овлашћена трећа страна;

8. **правила за надокнаде** су правила на основу којих сваки ОПС који је одговоран за границу зоне трговања за коју су расподељена дугорочна права преноса исплаћује носиоцима права преноса надокнаду за ограничење дугорочних права преноса;

9. **правила за расподелу** су правила за дугорочну расподелу капацитета која примењује јединствена платформа за расподелу;

10. **правила номинације** су правила у погледу обавештавања одговарајућих ОПС-ова о употреби дугорочних капацитета између зона трговања које извршава носилац физичких права преноса и његов партнер, или овлашћена трећа страна;

11. **разлика између тржишних цена** је разлика између сатних цена за дан унапред у две предметне зоне трговања за одговарајући тржишни временски интервал у одређеном смеру.

Други изрази који се користе у овој уредби имају значење одређено законом којим се уређује област енергетике (удаљем тексту: Закон) и уредбом којом се уређује расподела преносног капацитета и управљање загушењима.

Циљеви расподеле капацитета између зона трговања на дугорочним тржиштима

Члан 3.

Циљеви расподеле капацитета између зона трговања на дугорочним тржиштима су:

- 1) подстицање ефективне дугорочне трговине између зона трговања уз могућност смањења дугорочног ризика за учеснике на тржишту;
- 2) оптимизација прорачуна и расподеле дугорочног капацитета између зона трговања;
- 3) обезбеђење недискриминаторног приступа дугорочним капацитетима између зона трговања;
- 4) обезбеђивање поштеног и недискриминаторног третмана учесника на тржишту;
- 5) уважавање потребе за правичном и уређеном дугорочном расподелом капацитета и уређеним формирањем цена;
- 6) обезбеђење и побољшање транспарентности и поузданости информација о дугорочној расподели капацитета;
- 7) допринос ефикасном дугорочном раду и развоју електроенергетског преносног система и електроенергетског сектора у Републици Србији.

Одредбе, услови и методологије

Члан 4.

ОПС је дужан да учествује са другим ОПС-овима у изради одредби, услова и методологија које одобрава ЕЦРБ или АЦЕР-у ако су у питању државе чланице или надлежна регулаторна тела што укључује и Агенцију за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција), у складу са Уговором о оснивању Енергетске заједнице и законом којим се уређује енергетика.

ОПС је дужан да сарађује са другим ОПС-овима у случају да одредбе, услове и методологије треба да изради више ОПС-ова, те да уз помоћ уз помоћ Асоцијације европских оператора преносних система електричне енергије (у даљем тексту: ЕНТСО-Е), редовно обавештава о напретку израде одредаба, услова и методологија надлежна регулаторна тела што укључује и Агенцију, АЦЕР ако су у питању државе чланице и ЕЦРБ у складу са Уговором о оснивању Енергетске заједнице.

Ако ОПС у сарадњи са другим ОПС-овима у роковима прописаним овом уредбом не достави почетни или измењени предлог одредби, услова и методологија националним регулаторним телима што укључује и Агенцију или АЦЕР ако је погођена држава чланица, дужни су да тим органима укључујући и ЕЦРБ у складу са Уговором о оснивању Енергетске заједнице, доставе нацрте одредаба, услова и методологија са образложењем које садржи разлоге због којих није постигнута усаглашеност.

Органи из става 3. овог члана заједно предузимају активности у циљу усвајања предметних одредби, услова и методологија, а потом их одобравају или по потреби мењају предлоге одредби, услова и методологија након саветовања са укљученим ОПС-овима, како би се допринело интеграцији тржишта, недискриминацији, ефикасној тржишној конкуренцији и правилном функционисању тржишта.

ОПС и други ОПС-ови примењују следеће одредбе, услове и методологије и све њихове измене које подлежу одобрењу АЦЕР и то:

- 1) методологија доставе информација о производњи и потрошњи у складу са чланом 183ј став 3. тачка 2) и став 4. тачка 1) Закона;
- 2) методологија заједничког модела мреже у складу са чланом 183ј став 3. тачка 3) и став 4. тачка 2) Закона;
- 3) захтеви за јединствену платформу за расподелу;
- 4) усаглашена правила за расподелу;
- 5) методологија расподеле прихода од загушења у складу са чланом 183ј став 3. тачка 8) и став 4. тачка 5) Закона;
- 6) методологија расподеле трошкова успостављања, развоја и рада јединствене платформе за расподелу;
- 7) методологија расподеле трошкова насталих ради обезбеђења стабилности и накнаде за дугорочна права преноса.

Предлози следећих одредби, услова и методологије подлежу одобрењу свих регулаторних тела предметног региона укључујући и Агенцију:

- 1) методологија прорачуна капацитета у складу са чланом 10. ове уредбе;
- 2) методологија за разлагање капацитета између зона трговања у складу са чланом 16. ове уредбе;
- 3) регионални концепт дугорочних права преноса у складу са чланом 29. ове уредбе;

- 4) успостављање резервних поступака у складу са чланом 40. ове уредбе;
- 5) регионални захтеви за хармонизована правила расподеле укључујући регионална правила за надокнаде у складу са чл. 50. и 53. ове уредбе;
- 6) захтеви за јединствену платформу за расподелу капацитета у складу са чланом 47. ове Уредбе;
- 7) методологија за расподелу трошкова за успостављање, развој и коришћење јединствене платформе за расподелу у складу са чланом 56. ове уредбе.

Предлози одредби, услова и методологија садрже предлог потребног времена за њихову примену и њихов очекивани утицај на циљеве из члана 3. ове уредбе.

Предлози из става 6. овог члана подносе се ЕЦРБ у складу са Уговором о оснивању Енергетске заједнице и АЦЕР-у ако су у питању државе чланице у року од седам дана од њиховог подношења регулаторним телима ради издавања мишљења.

Регулаторна тела укључујући и Агенцију су дужна да сарађују, размењују мишљења и усклађено делују у случају да је за одобрење одредби, услова и методологија, или њихове измене потребна одлука више од једног регулаторног тела, као и да у случају потребе узму у обзир мишљење ЕЦРБ или АЦЕР.

Тела из става 9. овог члана укључујући и АЦЕР ако је овлашћен, одлучују о достављеним одредбама, условима или методологијама из става 6. овог члана, у року од 6 месеци након што АЦЕР или последње регулаторно тело, прими одредбе, услове и методологије.

У случају да се не постигне договор у року из става 10. овог члана ЕЦРБ у складу са Уговором о оснивању Енергетске заједнице и АЦЕР ако су у питању државе чланице доноси одлуку о поднетим предлозима одредби, услова и методологија.

ОПС је дужан да у сарадњи са другим ОПС-овима поднесе предлог измена одредби, услова и методологија на одобрење у року од два месеца након захтева ЕЦРБ, АЦЕР или надлежних регулаторних тела укључујући и Агенцију, а који одлучују о измењеним одредбама, условима или методологијама у року од два месеца након достављања захтева.

У случају да регулаторна тела укључујући и Агенцију не постигну договор о одредбама, условима и методологијама у складу са ставом 6. овог члана, у року од два месеца или на њихов заједнички захтев, ЕЦРБ у складу са Уговором о оснивању Енергетске заједнице или, АЦЕР ако су у питању државе чланице доноси одлуку о измењеним одредбама, условима или методологијама у складу са Уговором о оснивању Енергетске заједнице.

Ако надлежни ОПС-ови не поднесу предлог измењених одредби, услова и методологија, примењује се поступак из става 3. овог члана.

ОПС и други ОПС-ови који су одговорни за израду предлога одредби, услова и методологија могу да предложе измене регулаторним телима и АЦЕР.

Предлози за измену одредби, услова и методологија подлежу саветовању из члана 6. ове уредбе и одобравају се у складу са поступком из ст. 1. – 4. овог члана.

ОПС и други ОПС-ови који су одговорни за доношење одредби, услова и методологија у складу са овом уредбом, дужни су да ове одредбе, услове и методологије објаве на интернет страници након одобрења ЕЦРБ или, ако је погођена држава чланица, АЦЕР, или надлежних регулаторних тела или, ако такво одобрење није потребно, након њиховог доношења, осим ако се те информације сматрају за поверљивим у складу са чланом 7. ове уредбе.

Учешће заинтересованих страна

Члан 5.

Учешће заинтересованих страна у вези са дугорочном расподелом капацитета организује, у сарадњи са ЕНТСО-Е, ЕЦРБ у складу са Уговором о оснивању Енергетске заједнице или АЦЕР када је у питању држава чланица.

Став 1. овог члана не искључује саветовање из члана 6. ове уредбе.

Саветовање

Члан 6.

ОПС и други ОПС-ови који учествују у подношењу предлога одредби, услова и методологија или њихових измена, дужни су да се пре подношења предлога саветују са заинтересованим странама, укључујући релевантна тела сваке државе чланице и уговорне стране, да узимају у обзир мишљења заинтересованих страна пре подношења предлога, као и да објаве разлоге прихватања и неприхватања мишљења која су резултат саветовања.

Саветовање из става 1. овог члана не може да траје краће од једног месеца.

Члан 7.

Обавеза у погледу поверљивости

Све информације означене као поверљиве а добијене, размењене или пренете у складу са овом уредбом, представљају пословну тајну.

Обавеза пословне тајне примењује се на сва лица на које се примењују одредбе ове уредбе.

Поверљиве информације које лица из става 2. добију током обављања својих дужности не смеју да се открију ниједном другом лицу ни телу, осим у случајевима предвиђеним законом или међународним актима.

Агенција или лица која примају поверљиве информације у складу са овом уредбом, могу да их употребљавају само за обављање својих послова у складу са сврхом због које су прикупљене.

Региони за прорачун капацитета

Члан 8.

Регион за прорачун капацитета у складу са законом је географска област у којој се примењује координисани прорачун преносног капацитета, а учешће ОПС у регионима за прорачун капацитета врши се у складу са чланом 11. Уредбе о расподели преносног капацитета и управљање загушењима.

Период прорачуна капацитета

Члан 9.

ОПС у сарадњи са другим ОПС-овима унутар региона за прорачун капацитета обезбеђује да се дугорочни преносни капацитет између зона трговања прорачунава за сваку дугорочну расподелу капацитета најмање на годишњем и месечном нивоу.

Методологија прорачуна капацитета

Члан 10.

ОПС у сарадњи са другим ОПС-овима унутар региона за прорачун капацитета је дужан да у року од 6 месеци од доношења методологије за прорачун капацитета, да достави предлог заједничке методологије прорачуна капацитета за дугорочне периоде за свој регион, који подлеже саветовању у складу са чланом 6. ове уредбе.

Заједничка методологија из става 1. овог члана може бити заснована на хармонизованом нето преносном капацитету или на токовима снага и мора бити усклађена са методологијом прорачуна капацитета, утврђеном за периоде за дан унапред и за унутардневне периоде у складу са чланом 16. став 1. Уредбе о расподели преносног капацитета и управљање загушењима.

Неизвесност повезана са периодима прорачуна дугорочног капацитета узима се у обзир при примени:

1) анализе сигурности засноване на више сценарија и употреби улазних података за прорачун капацитета, приступа прорачуну капацитета у складу са чланом 16. став 1. тачка 2) Уредбе о расподели преносног капацитета и управљање загушењима, као и тачком 3) за потврђивање преносног капацитета између зона трговања.

2) статистичког приступа заснованог на историјским подацима о преносном капацитету између зона трговања за периоде за дан унапред или за унутардневне периоде, ако тај приступ може да:

(1) повећа ефикасност методологије прорачуна капацитета;

(2) узме у обзир неизвесности у прорачуну дугорочног капацитета између зона трговања боље од анализе сигурности из става 3. тачка 1) овог члана;

(3) повећа економску ефикасност уз једнак ниво сигурности рада система.

ОПС заједно са другим ОПС-овима унутар региона за прорачун капацитета може да примени приступ заснован на токовима снага за временске оквири прорачуна дугорочног капацитета, ако су испуњени следећи услови:

- 1) да приступ заснован на токовима снага доводи до повећања економске ефикасности у региону за прорачун капацитета, уз једнак ниво сигурности рада система;
- 2) да је осигурана транспарентност и тачност резултата прорачуна заснованог на токовима снага у региону за прорачун капацитета;
- 3) да ОПС-ови учесницима на тржишту омогуће рок од шест месеци за прилагођавање својих пословних процеса.

Ако се за израду методологије прорачуна капацитета, у региону за прорачун капацитета примењује анализа сигурности заснована на више сценарија, примењују се захтеви за улазне податке за прорачун капацитета, приступ прорачуну капацитета и потврђивања капацитета између зона трговања из члана 16. став 1, осим, ако је применљиво, захтеви из члана 16. став 1. тачка 1) подтачка (4) Уредбе о расподели преносног капацитета и управљање загушењима

Приликом израде методологије прорачуна капацитета у обзир се узимају захтеви за резервне поступке и захтев из члана 16. став 3. Уредбе о расподели преносног капацитета и управљање загушењима.

Методологија за одређивање маргине поузданости

Члан 11.

Заједничка методологија прорачуна капацитета укључује методологију за одређивање маргине поузданости која испуњава захтеве из члана 17. Уредбе о расподели преносног капацитета и управљање загушењима.

Методологије за границе сигурног рада система, могуће испаде и ограничења расподеле

Члан 12.

Предлог заједничке методологије прорачуна капацитета укључује методологију за границе сигурног рада система, могуће испаде и ограничења расподеле, које испуњавају захтеве из члана 18. ст. 1. и 2. Уредбе о расподели преносног капацитета и управљање загушењима.

Методологија за промену производње

Члан 13.

Заједничка методологија прорачуна капацитета укључује методологију промене производње која испуњава захтеве из члана 19. Уредбе о расподели преносног капацитета и управљање загушењима.

Методологија за корективне мере

Члан 14.

ОПС је дужан да, ако се приликом прорачуна дугорочног капацитета узимају у обзир корективне мере, обезбеди да те корективне мере буду технички расположиве у реалном времену и да испуњавају захтеве из члана 20. Уредбе о расподели преносног капацитета и управљање загушењима.

Методологија за потврђивање капацитета између зона трговања

Члан 15.

Заједничка методологија прорачуна капацитета укључује методологију за потврђивање капацитета између зона трговања која испуњава захтеве из члана 21. Уредбе о расподели преносног капацитета и управљање загушењима.

Методологија за разлагање дугорочног капацитета између зона трговања

Члан 16.

ОПС је дужан да у сарадњи са другим ОПС-овима унутар региона за прорачун капацитета најкасније до подношења методологије прорачуна капацитета из члана 10. ове уредбе изради предлог методологије за разлагање дугорочног капацитета за различите временске периоде за регион на који се прорачун односи.

Методологија из става 1. овог члана мора да испуњава следеће услове:

- 1) да задовољи потребе учесника на тржишту у погледу смањења ризика;
- 2) да буде усклађена са методологијом прорачуна капацитета;
- 3) да не доводи до ограничења конкуренције, посебно у погледу приступа дугорочним правима преноса.

Сценарији

Члан 17.

ОПС у сарадњи са другим ОПС-овима унутар региона за прорачун капацитета у којима се примењује анализа сигурности заснована на више сценарија у складу са чланом

10. ове уредбе, дужан је да примењује заједнички скуп сценарија, који се израђују у складу са чланом 13. став 1. Уредбе о расподели преносног капацитета и управљање загушењима, а који ће се користити у заједничком моделу мреже за сваки временски период прорачуна дугорочног капацитета.

Појединачни модел мреже

Члан 18.

ОПС је дужан да приликом израде појединачног модела мреже за дугорочни временски период прорачуна капацитета за регион на који се прорачун односи, у коме се користи анализа сигурности заснована на више сценарија у складу са чланом 10. ове уредбе, примењује захтеве утврђене чланом 14. Уредбе о расподели преносног капацитета и управљање загушењима.

Поступак прорачуна капацитета

Члан 19.

ОПС у сарадњи са другим ОПС-овима је дужан да изради оперативна правила за периоде прорачуна дугорочног капацитета којима се допуњују правила за спајање појединачних модела мреже у складу са чланом 22. Уредбе о расподели преносног капацитета и управљање загушењима.

Регионални координациони центар, у складу са чланом 22. Уредбе о расподели преносног капацитета и управљање загушењима, дужан је да прорачунава дугорочне капацитете између зона трговања за свој регион за прорачун капацитета.

ОПС у сарадњи са другим ОПС-овима је дужан да у сврху прорачуна капацитета из става 2. овог члана, најкасније шест месеци након доношења методологије за прорачун капацитета из члана 10. ове уредбе, изради оперативна правила за периоде прорачуна дугорочног капацитета којим се допуњавају правила која примењује регионални координациони центар у вези са прорачуном капацитета.

За периоде прорачуна дугорочног капацитета примењују се захтеви из члана 22. Уредбе о расподели преносног капацитета и управљање загушењима.

Спајање у заједнички модел мреже

Члан 20.

За спајање у заједничке моделе мреже, за периоде прорачуна дугорочног капацитета у регионима за прорачун капацитета, у којима се примењује анализа сигурности заснована на више сценарија у складу са чланом 10. ове уредбе, примењује се поступак и захтеви из члана 23. Уредбе о расподели преносног капацитета и управљање загушењима.

Регионални прорачуни дугорочних капацитета између зона трговања

Члан 21.

Ако ОПС примењује статистички приступ у складу са чланом 10. став 3. тачка 2) ове уредбе, поступак за прорачун дугорочних капацитета између зона трговања мора да укључује најмање:

1) избор скупа историјских података о преносном капацитету између зона трговања за период за дан унапред или за унутардневни период или скуп периода уз уређивање података у криву трајања;

2) прорачун капацитета који одговара нивоу ризика за одабрани скуп података;

3) прорачун дугорочних капацитета између зона трговања који ће бити понуђени за дугорочну расподелу капацитета, узимајући у обзир одређену вредност која ће одражавати разлику између остварених историјских вредности капацитета између зона трговања и предвиђених вредности дугорочног капацитета између зона трговања;

4) заједничка правила којима се у обзир узимају доступне информације о планираним прекидима у раду, новој инфраструктури и структури производње и потрошње за дугорочне временске периоде прорачуна дугорочног капацитета.

Ако ОПС примењује анализу сигурности засновану на више сценарија у складу са чланом 10. став 3. тачка 1) ове уредбе, на периоде прорачуна дугорочног капацитета у регионима за прорачун капацитета примењују се захтеви из члана 24. Уредбе о расподели преносног капацитета и управљање загушењима., осим, ако је применљиво, захтеви из члана 24. став 4. исте уредбе.

Регионални координациони центар разлаже прорачунати дугорочни преносни капацитет између зона трговања за сваку дугорочну расподелу капацитета применом методологије за разлагање капацитета између зона трговања у складу са чланом 16. ове уредбе.

Регионални координациони центар доставља прорачунати дугорочни преносни капацитет између зона трговања и разлагање дугорочног капацитета између зона трговања на потврђивање сваком ОПС-у унутар релевантног региона за прорачун капацитета, у складу са чланом 22. ове уредбе.

Потврђивање и достава капацитета између зона трговања и разложеног капацитета између зона трговања

Члан 22.

ОПС потврђује резултате прорачуна дугорочних капацитета између зона трговања на својим границама зоне трговања или критичним елементима мреже за све периоде прорачуна дугорочног капацитета, у складу са чланом 15. ове уредбе.

ОПС потврђује резултате прорачуна разложеног дугорочног капацитета између зона трговања на својим границама зоне трговања или критичним елементима мреже, у складу са чланом 16. ове уредбе.

ОПС доставља регионалом координационом центру и другим ОПС-овима унутар региона за прорачун капацитета потврду капацитета и потврду разложеног дугорочног капацитета између зона трговања.

Регионални координациони центар доставља потврду разложеног дугорочног капацитета између зона трговања за извршење дугорочне расподеле капацитета у складу са чланом 27. ове уредбе.

ОПС на захтев Агенције доставља детаљан извештај о начину на који је утврђена вредност дугорочног капацитета између зона трговања за одређени дугорочни временски оквир за прорачун капацитета.

Координисано ограничење капацитета између зона трговања

Члан 23.

ОПС је дужан да са другим ОПС-овима из региона за прорачун капацитета координира ограничења већ расподељених дугорочних капацитета између зона трговања, најкасније 48 сати пре дана испоруке електричне енергије.

Ако дође до ограничења дугорочних права преноса, укључујући номинације у вези са правом преноса, у периоду од 48 сати пре почетка дана испоруке, ОПС и други ОПС-ови у сваком региону за прорачун капацитета спроводе поступак прорачуна капацитета за дан унапред или унутардневни период из члана 24. Уредбе о расподели преносног капацитета и управљање загушењима.

ОПС је дужан да, у случају потребе за ограничењем већ расподељеног дугорочног преносног капацитета између зона трговања, достави одговорном регионалном координационом центру захтев за покретање координисаног прорачуна потребних ограничења дугорочног капацитета са свим релевантним информацијама.

ОПС по добијању кориговане вредности преносног капацитета између зона трговања од регионалног координационог центра потврђује кориговану вредност преносног капацитета између зона трговања на својим границама зоне трговања или критичним елементима мреже у складу са чланом 22. ове уредбе.

Регионални координациони центар је дужан да достави потврђену кориговану вредност преносног капацитета између зона трговања надлежним ОПС-овима и јединственој платформи за расподелу ради спровођења ограничења у складу са чланом 51. ове уредбе.

Двогодишњи извештај о прорачуну и расподели капацитета

Члан 24.

ОПС је дужан да, за потребе израде двогодишњег извештаја о прорачуну и расподели капацитета који припрема ЕНТСО-Е користи статистичке показатеље и показатеље квалитета у складу са овом уредбом.

Зоне трговања

Члан 25.

Зоне трговања које важе за трговање за дан унапред или унутардневно трговање примењују се на дугорочни прорачун и расподелу капацитета

Ако граница зоне трговања више не постоји, носиоци дугорочних права преноса на тој граници зоне трговања имају право да им предметни ОПС-ови исплате повраћај на основу цене која је иницијално плаћена за дугорочна права преноса.

Дугорочна расподела капацитета

Члан 26.

Дугорочна расподела капацитета спроводи се на начин којим се:

- 1) примењује принцип маргиналне цене за добијање резултата за сваку границу зоне трговања, смер коришћења и тржишни временски интервал;
- 2) не расподељује више од понуђеног дугорочног капацитета између зона трговања у складу са чланом 37. ове уредбе;

Дугорочна расподела капацитета спроводи се на начин који се може понављати.

Улазни подаци и резултати

Члан 27.

Јединствена платформа за расподелу користи следеће улазне податке за дугорочну расподелу капацитета:

- 1) потврђену расподелу дугорочног капацитета између зона трговања коју доставља сваки регионални координативни центар и капацитете повезане са враћеним дугорочним правима преноса у складу са чланом 41. ове уредбе;
- 2) понуде које су доставили учесници на тржишту.

За сваку дугорочну расподелу капацитета, јединствена платформа за расподелу истовремено утврђује најмање следеће резултате за сваку границу зоне трговања, смер коришћења и тржишни временски интервал:

- 1) количину расподељених дугорочних права преноса изражену у MW;
- 2) цену дугорочних права преноса у складу са чланом 38. ове уредбе;
- 3) статус извршења понуда.

Јединствена платформа за расподелу обезбеђује тачност резултата аукције.

Сваки ОПС обезбеђује да су резултати аукције у складу са улазним подацима достављеним јединственој платформи за расподелу у складу са ставом 1. овог члана.

Могућности заштите од ризика између зона трговања

Члан 28.

ОПС и други ОПС-ови на граници зоне трговања издају дугорочна права преноса, осим ако су Агенција и друга надлежна регулаторна тела донела усклађену одлуку о неиздавању дугорочних права преноса на тој граници зоне трговања.

При доношењу одлуке из става 1. овог члана, Агенција и друга регулаторна тела те границе зоне трговања саветују се са регулаторним телима предметног региона за прорачун капацитета и узимају у обзир њихова мишљења.

Агенција и друга регулаторна тела доносе усклађене одлуке о увођењу дугорочних права преноса, ако на некој граници зоне трговања не постоје дугорочна права преноса.

Одлука из ст. 1. – 3. овог члана доноси се на основу процене којом се утврђује да ли дугорочно тржиште електричне енергије пружа довољно могућности за заштиту од ризика у тим зонама трговања, а ову процену спроводе сва надлежна регулаторна тела предметне границе зона трговања и она обухвата саветовање са учесницима на тржишту о њиховим потребама за заштиту од ризика између зона трговања, као и процену.

Проценом из става 4. овог члана испитује се функционисање велепродајних тржишта електричне енергије на основу транспарентних критеријума и укључује најмање:

1) анализу да ли производи, или комбинација производа, који су понуђени на дугорочним тржиштима представљају заштиту од ризика у односу на промењивост цене за дан унапред предметне зоне трговања, односно да ли постоји задовољавајућа корелација између цене за дан унапред и основне цене, у односу производ или комбинацију производа;.

2) анализу да ли су производи или комбинација производа понуђени на дугорочним тржиштима ефикасни у смислу:

- (1) временског периода трговања;
- (2) разлике између понуђене и тражене цене;
- (3) обим трговања у односу на физичку потрошњу;
- (4) отворене позиције у односу на физичку потрошњу.

Ако се проценом из става 4. утврди да у зони трговања нема довољно могућности за заштиту од ризика, Агенција може захтевати од ОПС-а да:

- 1) изда дугорочна права преноса; или
- 2) обезбеди да други дугорочни производи између зона трговања за заштиту од ризика буду стављени на располагање како би подржали функционисање велепродајног тржишта електричне енергије.

Ако Агенција одлучи да ОПС поступи у складу са захтевом из става 6. тачка 2) овог члана, ОПС је дужан да припреми и друге аранжмане са другим ОПС-овима и достави их на одобрење Агенцији најкасније 6 месеци од захтева Агенције.

ОПС је дужан да примени договорене аранжмане из става 7. овог члана најкасније шест месеци од одобрења Агенције, а Агенција може, на захтев ОПС-а, да продужи рок за примену за највише шест месеци.

Ако Агенција одлучи да ОПС не изда дугорочна права преноса или да понуди друге дугорочне производе између зона трговања за заштиту од ризика, на ОПС-ове границе зона трговања неће се примењивати чл. 16, 26, 27, 29-54, 56 и 58. ове уредбе.

На заједнички захтев ОПС-ова неке границе зоне трговања или на властиту иницијативу, а најмање сваке 4 године, надлежна регулаторна тела те границе зоне трговања, у сарадњи са ЕЦРБ и, ако су погођене државе чланице, АЦЕР, спроводе процену у складу са ст. 4. до 6. овог члана.

Регионални концепт дугорочних права преноса

Члан 29.

Дугорочни преносни капацитет између зона трговања додељују се учесницима на тржишту путем јединствене платформе за расподелу у облику физичких права преноса по принципу „искористи или продај” или у облику финансијских права преноса – опције или финансијских права преноса – обавезе.

ОПС када издаје дугорочна права преноса дужан је да учесницима на тржишту понуди дугорочне капацитете између зона трговања путем јединствене платформе за расподелу најмање у годишњим и месечним временским оквирима.

ОПС и други ОПС-ови у региону за прорачун капацитета могу заједнички да сачине предлог понуде дугорочних капацитета између зона трговања у другим временским оквирима.

ОПС и други ОПС-ови унутар региона за прорачун капацитета, у коме постоје дугорочна права преноса, дужни су да припреме предлог регионалног концепта дугорочних права преноса, који ће се издавати на свакој од граница зоне трговања унутар региона за прорачун капацитета.

ОПС и други ОПС-ови предметног региона за прорачун капацитета дужни су да, након доношења одлуке из члана 28. став 3. ове уредбе, заједно израде предлог регионалног концепта дугорочних права преноса који ће се издавати на свакој од граница зоне трговања унутар тог региона за прорачун капацитета.

Агенција у сарадњи са регулаторним телима код којих се важећи регионални концепт дугорочних права преноса користи од стране ОПС-ова за прекогранични редиспечинг може донети одлуку да задржи физичка дугорочна права преноса на својим

границама зоне трговања ради обезбеђења рада система у границама оперативне сигурности.

Предлог из ст. 4. и 5. садржи временски план примене и обавезне елементе који се уређују у правилима за расподелу:

- 1) врсту дугорочних права преноса;
- 2) временске оквири дугорочне расподеле капацитета;
- 3) врсту производа (базна потрошња, вршна потрошња, изванвршна потрошња);
- 4) обухваћене границе зоне трговања.

Предлози из ст. 4. и 5. овог члана подлежу саветовању у складу са чланом 6. ове уредбе, а сваки ОПС је дужан да размотри резултате саветовања у погледу предложених дугорочних права преноса која би требало издавати.

Истовремена расподела физичких права преноса и финансијских права преноса – опција, као и расподела физичких права преноса и финансијских права преноса – обавеза на истој граници зоне трговања није дозвољена.

Агенција и друга регулаторна тела надлежна за границе зоне трговања могу покренути преиспитивање дугорочних права преноса понуђених на граници зоне трговања:

- 1) на своју иницијативу; или
- 2) на основу препоруке ЕЦРБ, или, ако је погођена држава чланица, АЦЕР или заједничког захтева свих ОПС-ова предметне границе зоне трговања.

ОПС и други ОПС-ови региона за прорачун капацитета су одговорни за спровођење преиспитивања из става 12. овог члана.

ОПС је дужан да приликом спровођења преиспитивања:

- 1) процењује понуђена дугорочна права преноса узимајући у обзир карактеристике из става 7. овог члана;
- 2) предлаже, ако је потребно, алтернативна дугорочна права преноса узимајући у обзир резултат процене из тачке 1) овог става;
- 3) спроводи саветовање у складу са чланом 6. ове уредбе у погледу:
 - (1) резултата процене понуђених дугорочних права преноса;
 - (2) предлога алтернативних дугорочних права преноса, ако је применљиво.

Након саветовања из става 12. тачка 3) у року од 3 месеца од издавања одлуке о покретању преиспитивања, предметни ОПС и други ОПС-ови унутар региона за прорачун капацитета достављају предлог Агенцији за задржавање или измену врсте дугорочних права преноса.

Физичка права преноса

Члан 30.

Носилац физичких права преноса има право да номинује сва или део својих физичких права преноса, у складу са чланом 34. ове уредбе.

Ако носиоци физичких права преноса не номинују физичка права преноса из става 1. овог члана, у року утврђеном у правилима за номинације, имају право на исплату накнаде у складу са чланом 33. ове уредбе.

Финансијска права преноса – опције

Члан 31.

Носилац финансијских права преноса – опције има право на добијање накнаде у складу са чланом 33. ове уредбе.

Реализација финансијских права преноса – опције зависи од примене ценовног повезивања тржишта за дан унапред у складу са чл. 32. до 44. Уредбе о расподели преносног капацитета и управљање загушењима.

Финансијска права преноса – обавезе

Члан 32.

Носилац финансијских права преноса – обавезе има право на добијање финансијске накнаде или обавезу плаћања у складу са чланом 33. ове уредбе.

Увођење финансијских права преноса – обавезе зависи од примене ценовног повезивања тржишта за дан унапред у складу са чл. 32. до 44. Уредбе о расподели преносног капацитета и управљање загушењима.

Принципи накнаде за дугорочна права преноса

Члан 33.

ОПС који врши расподелу права преноса на граници зоне трговања преко јединствене платформе за расподелу, исплаћује накнаду носиоцу дугорочних права преноса, ако је разлика у цени позитивна у смеру дугорочних права преноса.

Носилац финансијских права преноса – обавезе исплаћују накнаду ОПС-у одговорном за расподелу права преноса на граници зоне трговања, преко јединствене платформе платформе за расподелу, ако је разлика у цени негативна у смеру финансијских права преноса – обавезе.

Накнада за дугорочна права преноса из ст. 1. и 2. заснива се на следећим принципима:

1) ако је преносни капацитет између зона трговања расподељен имплицитном аукцијом или другом методом која произилази из резервног поступка у периоду за дан унапред, накнада за дугорочна права преноса је једнака разлици између тржишних цена;

2) ако је преносни капацитет између зона трговања расподељен експлицитном аукцијом у периоду за дан унапред, накнада за дугорочна права преноса једнака је постигнутој цени дневне аукције.

У случају да поступак расподеле капацитета за дан унапред обухвата ограничења расподеле на интерконекцијама између зона трговања у складу са чланом 18. Уредбе о расподели преносног капацитета и управљање загушењима, таква ограничења се узимају у обзир приликом обрачуна накнаде за дугорочна права преноса у складу са ставом 3. овог члана.

Поступци номинације за физичка права преноса

Члан 34.

Ако ОПС издаје и примењује физичка права преноса на границама зоне трговања, дужан је да омогући носиоцима физичких права преноса, односно њиховим партнерима, да номинују своје планове размене електричне енергије.

Носилац физичких права преноса може овластити квалификовану трећу страну да номинује планове размене електричне енергије у његово име по правилима номинације из става 4. овог члана.

ОПС, након саветовања у складу са чланом 6. ове уредбе, доставља на одобрење Агенцији предлог правила номинације за планове размене електричне енергије између граница зона трговања.

Правила номинације садрже:

- 1) право носиоца физичких права преноса да номинује планове размене електричне енергије;
- 2) минималне техничке захтеве за номинацију;
- 3) опис поступка номинације;
- 4) рокове номинације;
- 5) формат номинације и комуникације.

ОПС је дужан да у сарадњи са другим ОПС-овима усклађује правила номинације на свим границама зоне трговања на којима се примењују физичка права преноса.

Носилац физичких права преноса, његови партнери или овлашћена трећа страна која делује у њихово име, номинује сва или део физичких права преноса између зона трговања у складу са правилима номинације.

У случају да поступак расподеле капацитета за дан унапред обухвата ограничења расподеле на интерконекцијама између зона трговања у складу са чланом 18. став 3. Уредбе о расподели преносног капацитета и управљање загушењима, таква ограничења се узимају у обзир у предлогу за правила номинације из става 3. овог члана.

Услови за учествовање у дугорочној расподели капацитета

Члан 35.

Да би учесник на тржишту стекао право да учествује на аукцијама или пренео своја дугорочна права преноса, мора бити регистрован на јединственој платформи за расподелу и испуњавати све квалификационе захтеве из хармонизованих правила за расподелу, који су у складу са принципима недискриминације и транспарентности.

Након што учесник на тржишту поднесе захтев за регистрацију, јединствена платформа за расподелу обавештава учесника на тржишту да ли испуњава све квалификационе захтеве и да ли има право да учествује на аукцијама или пренесе своја дугорочна права преноса од одређеног датума.

Учесник на тржишту је дужан да се придржава хармонизованих правила за расподелу и да ажурира све информације у погледу свог учествовања те да обавести јединствену платформу о свим променама тих информација.

Ако учесник на тржишту не извршава своје уговорне обавезе из хармонизованих правила за расподелу, јединствена платформа за расподелу може учеснику на тржишту обуставити или повући право да учествује на аукцијама или пренесе своја дугорочна права преноса.

Обустава или повлачење права учесника на тржишту на учествовање у аукцијама или пренос његовог дугорочног права на основу хармонизованих правила за расподелу не ослобађа учесника на тржишту или јединствену платформу за расподелу од њихових обавеза, које произлазе из дугорочних права преноса расподељених и плаћених пре обуставе или повлачења.

Достава улазних података јединственој платформи за расподелу

Члан 36.

ОПС је дужан да обезбеди да се потврђен разложен дугорочни капацитет између зона трговања достави јединственој платформи за расподелу пре објаве спецификације аукције у складу са чланом 37. ове уредбе.

Начин дугорочне расподеле капацитета

Члан 37.

Спецификација аукције објављује се на јединственој платформи за расподелу најкасније до истека рока предвиђеног хармонизованим правилима за расподелу за сваку дугорочну расподелу капацитета и садржи најмање:

- 1) датум и време отварања и затварања аукције;
- 2) потврђену расподелу дугорочног капацитета између зона трговања и врсту дугорочних права преноса која ће бити понуђена на аукцији;
- 3) формат понуда;

- 4) датум и време објављивања резултата аукције;
- 5) рок у којем се могу оспорити резултати аукције.

Објављени дугорочни преносни капацитет између зона трговања не може се мењати у току трајања аукције, у складу са хармонизованим правилима за расподелу.

Сваки учесник на тржишту доставља понуде на јединствену платформу за расподелу пре затварања аукције и у складу са условима уређеним у спецификацији аукције.

Јединствена платформа за расподелу обезбеђује поверљивост достављених понуда.

Одређивање цене дугорочних права преноса

Члан 38.

Цена дугорочних права преноса за сваку границу зоне трговања, смер коришћења и тржишни временски интервал одређује се према принципу маргиналне цене и изражава у еврима по мегавату.

У случају да је потражња за дугорочним капацитетом за границу зоне трговања, смер коришћења и тржишни временски интервал, једнака или нижа од понуђених дугорочних капацитета, цена ће бити нула.

Финансијски захтеви и поравнање

Члан 39.

Јединствена платформа за расподелу обезбеђује поступке уређене хармонизованим правилима за расподелу а који се односе на издавање рачуна или самофактурисање за поравнање књижења на терет или у корист, који произилазе из расподеле дугорочних права преноса, повраћаја дугорочних права преноса и накнаде за дугорочна права преноса.

Учесник на тржишту, да би учествовао у аукцијама, дужан је, да има инструмент обезбеђења плаћања за обезбеђење понуде и додељена дугорочна права преноса, у складу са условима уређеним у хармонизованим правилима за расподелу.

Успостављање резервних поступака

Члан 40.

У случају да дугорочна расподела капацитета не може дати резултате, спроводи се одлагање дугорочне расподеле капацитета као основни резервни поступак.

ОПС има право да у сарадњи са другим ОПС-овима у региону за прорачун капацитета припреми и примени алтернативна координисана резервна решења уз обавезу израде координисаног предлога поузданих резервних поступака.

Враћање дугорочних права преноса

Члан 41.

Носилац дугорочних права преноса може, путем јединствене платформе за расподелу вратити ОПС-у своја дугорочна права преноса за следећу дугорочну расподелу капацитета.

У случају из става 1. овог члана носилац дугорочних права преноса, о томе обавештава непосредно или посредно преко треће стране јединствену платформу за расподелу, у складу са хармонизованим правилима за расподелу.

ОПС-ови, непосредно или посредно преко треће стране, носиоцу дугорочних права преноса који врати своја дугорочна права преноса исплаћује, преко јединствене платформе за расподелу, накнаду која је једнака цени постигнутој на аукцији на којој су дугорочна права преноса поново расподељена.

Пренос дугорочних права преноса

Члан 42.

Носилац дугорочних права преноса има право да пренесе сва или део својих дугорочних права преноса на друге учеснике на тржишту, у складу са хармонизованим правилима за расподелу.

Јединствена платформа за расподелу објављује услове преноса дугорочних права и списак учесника на тржишту регистрованих на јединственој платформи за расподелу и квалификованих за пренос дугорочних права преноса.

Носилац дугорочних права преноса обавештава, непосредно или посредно преко треће стране, јединствену платформу за расподелу о преносу дугорочних права преноса, у складу са хармонизованим правилима за расподелу.

Учесник на тржишту на кога је пренето дугорочно право преноса, потврђује у складу са хармонизованим правилима за расподелу, непосредно или посредно преко треће стране, јединственој платформи за расподелу обавештење које је послао претходни носилац дугорочних права преноса.

Достављање резултата

Члан 43.

Јединствена платформа за расподелу обавештава ОПС, учеснике на тржишту и носиоце дугорочних права преноса, о резултатима дугорочне расподеле капацитета у року наведеном у спецификацији аукције.

Јединствена платформа за расподелу обавештава учеснике на тржишту о статусу извршења и равнотежним ценама њихових понуда.

Покретање резервних поступака

Члан 44.

ОПС у сарадњи са суседним ОПС-ом је дужан да споведе резервне поступке, у складу са чланом 40. ове уредбе, у случају да јединствена платформа за расподелу не може доставити спецификацију аукције у складу са чланом 37. ове уредбе или не може доставити део или све резултате дугорочне расподеле капацитета у року утврђеном хармонизованим правилима за расподелу.

Када се утврди да нису достављени подаци из става 1. овог члана, јединствена платформа за расподелу обавештава ОПС-ове одговорне на граници зоне трговања, а учеснике на тржишту о томе да се резервни поступци могу применити.

Објављивање тржишних информација

Члан 45.

На јединственој платформи за расподелу објављују се информације за сваку границу зоне трговања и смер коришћења:

- 1) спецификација аукције у складу са чланом 37. ове уредбе;
- 2) календар аукције у коме се наводи врста дугорочних права преноса која ће бити понуђена и датуми када ће та дугорочна права преноса бити понуђена учесницима на тржишту;
- 3) резултати дугорочне расподеле капацитета у складу са чланом 27. ове уредбе;
- 4) број учесника на тржишту у свакој аукцији;
- 5) списак квалификованих учесника на тржишту за пренос дугорочних права преноса;
- 6) подаци за контакт јединствене платформе за расподелу.

ОПС је дужан да објави преко јединствене платформе за расподелу информације из става 1. овог члана у складу са временским распоредом наведеним у спецификацији аукције и прописом којим се уређује достављање и објављивање података од значаја за тржиште електричне енергије.

Јединствена платформа за расподелу је дужна да обезбеди да информације из става 1. овог члана буду доступне за период од најмање пет година.

Јединствена платформа за расподелу

Члан 46.

ОПС је дужан да обезбеди да јединствена платформа за расподелу функционише и испуњава функционалне захтеве из члана 47. ове уредбе.

Дугорочна расподела капацитета на једносмерним интерконективним водовима спроводи се на јединственој платформи за расподелу најкасније 24 месеца након одобрења из става 1. овог члана.

Функционални захтеви

Члан 47.

Функционални захтеви за јединствену платформу за расподелу садрже најмање:

- 1) очекиване границе зоне трговања које ће бити обухваћене;
- 2) техничку расположивост и поузданост пружених услуга;
- 3) оперативне поступке;
- 4) производе који ће бити понуђени;
- 5) периоде дугорочне расподеле капацитета;
- 6) методе и алгоритме расподеле;
- 7) принципе финансијског поравнања и управљања ризицима расподељених производа;
- 8) усаглашен оквирни уговор са учесницима на тржишту;
- 9) интерфејс за пренос података.

Задаци јединствене платформе за расподелу

Члан 48.

ОПС користи јединствену платформу за расподелу ради:

- 1) регистрације учесника на тржишту;
- 2) пружања учесницима на тржишту јединствене адресе за комуникацију;
- 3) спровођења аукционих поступака;
- 4) финансијског поравнања расподељених дугорочних права преноса са учесницима на тржишту, укључујући управљање инструментима обезбеђења плаћања;
- 5) сарадње са клириншким друштвом, ако то захтевају заједничка правила спровођења финансијска права преноса – обавезе у складу са чланом 32. ове уредбе;
- 6) спровођења резервног поступка у складу са чл. 40. и 44. ове уредбе;
- 7) омогућавања враћања дугорочних права преноса у складу са чланом 41. ове уредбе;
- 8) побољшања преноса дугорочних права преноса у складу са чланом 42. ове уредбе;
- 9) објављивања тржишних информација у складу са чланом 45. ове уредбе;
- 10) обезбеђивања и управљања интерфејсима за размену података са учесницима на тржишту.

Хармонизована правила за расподелу

Члан 49.

ОПС је дужан да примењује хармонизована правила за расподелу дугорочних права преноса.

Специфични захтеви за границе зона трговине или региона имају предност над општим захтевима дефинисаним у хармонизованим правилима за расподелу

Захтеви за функционисање јединствене платформе, након доношења, имају предност у односу на опште захтеве уређене у хармонизованим правилима за расподелу.

У случају да дође до измене специфичних захтева за границу зона трговања или региона они се подnose на одобрење свим регулаторним телима предметног региона за прорачун капацитета.

Захтеви за хармонизована правила за расподелу

Члан 50.

Хармонизована правила за расподелу дугорочних права преноса морају бити усклађена са законом и прописом којим се уређује расподела преносног капацитета и управљање загушењима, осим за интерконективне водове са трећим земљама.

Гаранција расподељеног капацитета између зона трговања

Члан 51.

ОПС и суседни ОПС-ови на граници зоне трговања имају право да ограниче дугорочна права преноса пре гарантног рока тржишта за дан унапред како би се обезбедило да рад система остане у границама оперативне сигурности.

Ако ОПС ограничи дугорочна права преноса, дужан је да о томе обавести Агенцију и објави разлоге који су довели до ограничења.

ОПС исплаћује накнаду носиоцима дугорочних права преноса на граници зоне трговања на којој су ограничена дугорочна права преноса у износу разлике између тржишних цена.

Ограничење накнаде

Члан 52.

ОПС и други ОПС-ови на граници зоне трговања могу предложити ограничење накнаде која треба да се исплати носиоцима ограничених дугорочних права преноса у одређеној календарској години или одређеном календарском месецу, у случају једносмерних интерконективних водова.

Накнада ограничена у складу са ставом 1. овог члана не сме бити мања од укупног износа прихода од загушења који су ОПС-ови остварили на граници зоне трговања у одређеној календарској години.

У случају једносмерних интерконективних водова, ОПС и други ОПС-ови на граници зоне трговања могу ограничити накнаду из става 1. овог члана на износ који није мањи од укупног износа прихода од загушења које су ОПС-ови остварили на граници зоне трговања у одређеном календарском месецу.

У случају да на истој граници зоне трговања постоји неколико интерконективних водова којима управљају различити ОПС-ови и који подлежу различитим регулаторним режимима под надзором регулаторних тела, укупни приходи од загушења који се користе за обрачун износа ограничења накнаде у складу са ст. 2. и 3. овог члана могу се поделити на појединачне интерконективне водове, а коју поделу одобравају надлежна регулаторна тела.

Правила накнаде

Члан 53.

Када ОПС и други ОПС-ови на граници зоне трговања предложе примену ограничења накнаде из члана 52. ове уредбе дужни су да заједно предложе правила за накнаду у погледу примењеног ограничења.

Гаранција у случају више силе

Члан 54.

ОПС у случају више силе може ограничити дугорочна права преноса уз сагласност директно погођених ОПС-ова.

ОПС који се позива на вишу силу дужан је да објави обавештење у коме описује природу више силе и њено могуће трајање.

Код ограничења у случају више силе, ОПС који се позива на вишу силу, за период трајања више силе, исплаћује накнаду погођеним носиоцима дугорочних права преноса, која је једнака износу који је већ плаћен за дугорочна права преноса у поступку дугорочне расподеле капацитета.

ОПС који се позива на вишу силу дужан је да уложи све могуће напоре како би ограничио последице и трајање више силе.

Агенција на захтев ОПС-а оцењује да ли се одређени догађај може сматрати вишом силом.

Накнада трошкова

Члан 55.

Агенција је дужна да процени трошкове ОПС-а који су настали по основу обавеза из ове уредбе.

Трошкови за које се утврди да су разумни, ефикасни и сразмерни се правовремено надокнађују кроз цену приступа систему за пренос електричне енергије или другим одговарајућим механизмима, како одреди Агенција.

На захтев Агенције, ОПС је дужан да достави информације неопходне за процену насталих трошкова у року од три месеца од пријема захтева.

Трошкови успостављања, развоја и рада јединствене платформе за расподелу

Члан 56.

ОПС и други ОПС-ови који издају дугорочна права преноса на јединственој платформи за расподелу заједнички сnose трошкове успостављања, рада и развоја јединствене платформе за расподелу.

ОПС и други ОПС-ови дужни су да предложe методологију за расподелу трошкова из става 1. овог члана, који морају да буду разумни, ефикасни и сразмерни и у складу са чланом 70. Уредбе о расподели преносног капацитета и управљање загушењима.

Трошкови успостављања и рада координисаног прорачуна капацитета

Члан 57.

ОПС сноси трошкове који произлазе из обавезе достављања улазних података за прорачун капацитета између зона трговања.

ОПС заједно са другим ОПС-овима сноси трошкове успостављања и спајања појединачних модела мреже као и трошкове успостављања и рада регионалног координационог центра.

Трошкови обезбеђења гаранције и накнаде дугорочних права преноса

Члан 58.

Трошкови обезбеђења гаранције укључују трошкове настале по основу механизма накнаде, у вези са обезбеђењем гаранције капацитета између зона трговања, као и трошкове редиспечинга, трговине у супротном смеру и одступања повезана са исплатама накнада учесницима на тржишту, које сноси ОПС, у мери у којој је то могуће у складу са законом.

Агенција је дужна да приликом одобравања цене приступа систему за пренос електричне енергије или другог механизма, одобри трошкове ОПС-у из става 1. овог члана, ако утврди да су трошкови разумни и пропорционални.

Преношење задатака

Члан 59.

ОПС може пренети трећој страни све или део активности, које произлазе из ове уредбе под условом да трећа страна може обављати те активности ефикасно као и ОПС.

ОПС из става 1. овог члана одговоран је за испуњавање обавеза из ове уредбе, укључујући обезбеђење приступа информацијама које су неопходне за рад Агенције.

Пре преношења, трећа страна мора доказати ОПС-у да је способна за извршавање активности које су предмет преношења, а ОПС је дужан да са трећом страном закључи споразум о поверљивости података.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 60.

ОПС ће заједно са ОПС-овима израдити оперативна правила из члана 19. ст. 1. и 3. ове уредбе у року од шест месеци након доношења коначне одлуке о регионима за прорачун капацитета којима припада ОПС.

ОПС ће заједно са другим ОПС-овима припремити предлог регионалног концепта дугорочних права преноса из члана 29. став 4. ове уредбе у року од шест месеци након доношења коначне одлуке о регионима за прорачун капацитета којима припада ОПС.

ОПС ће заједно са другим ОПС-овима ће израдити предлог регионалног концепта дугорочних права преноса из члана 29. став 5. ове уредбе у року од шест месеци након доношења коначне одлуке о регионима за прорачун капацитета којима припада ОПС.

ОПС ће у сарадњи са другим ОПС-овима ускладити правила номинације из члана 34. став 5. на свим границама зоне трговања на којима се примењују физичка права преноса у року од шест месеци након доношења коначне одлуке о регионима за прорачун капацитета којима припада ОПС.

ОПС је дужан да примени хармонизована правила за расподелу дугорочних права преноса у складу са смерницама ЕУ за дугорочну расподелу капацитета из члана 49. став 1. ове уредбе у року од шест месеци након доношења коначне одлуке о регионима за прорачун капацитета којима припада ОПС.

ОПС ће у сарадњи са другим ОПС-овима предложити методологију за расподелу трошкова из члана 56. став 2. ове уредбе у року од шест месеци након доношења коначне одлуке о регионима за прорачун капацитета којима припада ОПС.

Члан 61.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број _____

У Београду, _____ 2025. године

Влада

Председник,